

CMU COUNCIL NEWSLETTER

จดหมายข่าวสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปีที่ 4 ฉบับที่ 34 เดือนมีนาคม 2562

P.๒ มุมบริหารกับการตัดสินใจ
P.๔-๕ หวังนำรู้จากสภาฯ
P.๖-๗ มือถือไปไหน...ไปสองฝาก

ผู้บริหารกับการตัดสินใจ

การตัดสินใจอย่างทันกาลและถูกต้องเป็นเรื่องที่ยาก แต่เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหาร ความยากมีสาเหตุมาจากสองประการ คือ **“ลักษณะของข้อมูล”** และ **“อุปนิสัยตามธรรมชาติของผู้ตัดสินใจ”**

ในเรื่องลักษณะของข้อมูลนั้น มีความจริงอยู่หลายประการที่ต้องคำนึงถึง อันได้แก่

- (ก) ไม่มีวันที่ผู้บริหารจะมีข้อมูลอย่างสมบูรณ์สำหรับการตัดสินใจ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลที่มีอยู่อย่างไม่พอเพียงเสมอ
- (ข) ข้อมูลที่ผู้บริหารได้รับเพื่อการตัดสินใจ มักมีความไม่สมบูรณ์อยู่โดยธรรมชาติ กล่าวคือผู้ให้มักเลือกที่จะให้ข้อมูล เพื่อให้ผู้บริหารรู้สึกดีและอารมณ์ดี เพราะเป็นผลดีแก่ผู้ให้อย่างไม่ตั้งใจ
- (ค) ในหลายกรณีเป็นการให้อย่างตั้งใจในลักษณะที่ทำให้ผู้ให้ดูดี ไม่บกพร่อง ไม่ต้องทำงานมากขึ้น หรือไม่เดือดร้อน

ข้อมูลที่กำลังถึงนี้มีทั้งตัวเลข เรื่องราวความเป็นมา ความจริงของสิ่งที่เกิดขึ้น ความสัมพันธ์ของผู้คน ฯลฯ และด้วยลักษณะที่กล่าวมา ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความระแวดระวังกับข้อมูลที่ได้รับอย่างมาก เพราะมีทั้งข้อมูลที่เอนเอียง เพราะตั้งใจและไม่ตั้งใจโดยธรรมชาติแอบซ่อนอยู่

การหุบเบาของผู้บริหารจึงยิ่งทำให้คุณภาพของการตัดสินใจเลวร้ายขึ้นเป็นอันมาก

ในด้านอุปนิสัยตามธรรมชาติของผู้ตัดสินใจ นักจิตวิทยาสมัยใหม่และนักเศรษฐศาสตร์แนวพฤติกรรมได้พบความจริงหลายประการเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งได้แก่

- (1) มนุษย์รับรู้รับทราบ (perceive) อย่างที่ตนเองเลือกที่จะรับรู้รับทราบ ดังประโยคที่ว่า “Perception is selective.” กล่าวคือมนุษย์มักด่วนตัดสินใจเชื่อหรือชอบ เมื่อมีหลักฐานใดที่ตรงข้ามกับสิ่งที่ตนเองเชื่อหรือชอบ ก็จะโยนทิ้งไปรับแต่หลักฐานที่ยืนยันความเชื่อหรือความชอบของตน
- (2) การรับรู้รับทราบดังข้อ (1) จึงมักนำไปสู่ความเอนเอียงในการตัดสินใจ กล่าวคือมีได้รับฟังข้อมูลครบทุกด้านก่อนตัดสินใจ หากด่วนตัดสินใจตามความเชื่อหรือความชอบ และแสวงหาข้อมูลเพื่อเอามายืนยันสิ่งที่ตนเองได้ตัดสินใจไปแล้วในใจ (confirmation bias)
- (3) มนุษย์ชอบที่จะตัดสินใจตีความอย่างที่กักเองว่า เห็นรูปแบบหรือแบบแผนของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยมีได้ใช้วิชาการมาช่วย เพราะชอบที่จะคิดว่าตนเองเป็นคนมีความรู้ มีเหตุมีผล มีประสบการณ์ และมีคุณธรรมพอที่จะตัดสินใจในเรื่องสำคัญ ๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งโดยแท้จริงแล้ว มนุษย์มีความเอนเอียงตามธรรมชาติป็นอยู่เป็นอันมาก

ผู้บริหารนั้นเป็นมนุษย์ปุถุชน จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงอุปนิสัยตามธรรมชาติที่ทำให้มนุษย์มีความเอนเอียงได้ อีกทั้งข้อมูลก็ไม่มีคุณสมบัติอีกด้วย การตัดสินใจของผู้บริหารจึงจำเป็นต้องกระทำด้วยความตระหนักถึงข้อจำกัดต่าง ๆ เหล่านี้ ในเรื่องการรับข้อมูลนั้น **การแสวงหาข้อมูลจากระดับล่าง (street data) เสมอ เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เช่นเดียวกับการเรียนรู้ข้อจำกัดของตนเองในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง**

การตัดสินใจที่ช้า ลังเล และขาดความเป็นวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่ไม่พึงประสงค์ แต่การไม่ตัดสินใจเลยเป็นสิ่งที่เลวร้ายยิ่งกว่า

ประวัติผู้เขียน

รองศาสตราจารย์ ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ สำเร็จการศึกษา Bachelor of Economics จาก The University of Western Australia ประเทศออสเตรเลีย, Master of Art (Economics) และ Doctor of Philosophy (Economics) จาก The University of Kansas ประเทศสหรัฐอเมริกา และปริญญาบัตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ. รุ่นที่ 37)

ตำแหน่งหน้าที่สำคัญในอดีต อาทิ คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ประธานกรรมการสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), อธิการบดีมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานกรรมการมูลนิธิ ซี ซี เอฟ เพื่อเด็กและเยาวชนในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การสัมมนาระดมความคิดเห็นเชิงนโยบาย (Retreat) ประจำปี 2562

กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้สัมมนาระดมความคิดเห็นเชิงนโยบายร่วมกันเรื่อง **“การเตรียมพร้อมสู่ CMU Transformation”** ณ ศูนย์ฝึกอบรมธนาคารไทยพาณิชย์ หาดตะวันรอน จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 1 - 3 มีนาคม 2562 โดยมีการบรรยายพิเศษเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. เรื่อง “Disruptive World : เรื่องใกล้ตัวของชีวิตและสังคม” โดย ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. เรื่อง “มหาวิทยาลัยกับการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง (Disruptive World)” โดย ศ.(พิเศษ) ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย
3. เรื่อง “สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติสภามหาวิทยาลัยการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ.” โดย ศ.กิตติคุณ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และ ดร.กิติพงค์ พร้อมวงค์

รวมทั้งมี “กิจกรรม **CHANGE or TRANSFORM** การเดินทางสู่การเปลี่ยนแปลง” โดย รศ.ดร.จิรประภา อัครบวร ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายทรัพยากรบุคคล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) โดยมีการระดมความคิดเห็นเชิงนโยบายเกี่ยวกับมิติใหม่ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : CMU Transformation ร่วมกันใน 5 เรื่องหลักที่จะใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนา มช. ต่อไป ประกอบด้วย

1. การบริหารงานและโครงสร้างองค์กร
2. การบริหารทรัพยากรบุคคล
3. หลักสูตรและการพัฒนาด้านวิชาการ
4. งานวิจัยและนวัตกรรม
5. การพัฒนางานบริการเพื่อตอบโจทย์ชุมชนและสังคม

ซึ่งสำนักงานสภามหาวิทยาลัยได้เผยแพร่เอกสารประกอบการบรรยายและไฟล์บันทึกเสียงการบรรยายของวิทยากรแต่ละท่านไว้บนเว็บไซต์ที่ <https://council.cmu.ac.th/th/cmu-retreat-2562/> ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรสามารถเข้าไปศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมได้ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และเตรียมความพร้อมในการเข้าร่วมสัมมนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยประจำปีในเดือนมิถุนายน 2562 ต่อไป

เรื่องน่ารู้...จากสภามหาวิทยาลัย

มติการประชุมสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ 2/2562 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ผ่านมา สำนักงานสภามหาวิทยาลัยได้เผยแพร่ไว้บนเว็บไซต์ที่ www.council.cmu.ac.th หัวข้อ : กำหนดการ/ระเบียบวาระ/สรุปมติการประชุมสภามหาวิทยาลัย ซึ่งผู้สนใจสามารถเข้าไปศึกษาเพิ่มเติมได้ ส่วนเนื้อหาในฉบับนี้...จะขอนำมาแจ้งเฉพาะบางเรื่องโดยย่อเท่านั้น

▶ ผลการจัดอันดับเว็บไซต์มหาวิทยาลัยโลก (Ranking Web of Universities)

รับทราบการจัดอันดับเว็บไซต์มหาวิทยาลัยโลก (Ranking Web of Universities) โดยเว็บไซต์ webometrics.info สำหรับรอบปี 1 ประจำปี พ.ศ. 2562 ซึ่งผลการจัดอันดับล่าสุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ **อยู่อันดับ 3 ของประเทศ อันดับที่ 9 ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันดับที่ 137 ของเอเชียและอันดับที่ 691 ของโลก** โดยมี ส่วนของ Presence ในลำดับที่ 69 ซึ่งมหาวิทยาลัยได้พยายามปรับปรุงเพื่อให้ผลงานตามเกณฑ์ Openness และ Excellence ให้อยู่ในลำดับที่ดีขึ้น นั่นคือ ในเรื่อง citations ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนการยอมรับระดับโลกของสำนักจัดอันดับทุกสำนัก รวมถึงการตีพิมพ์ผลงานในวารสารวิชาการนานาชาติที่เป็นผู้นำ ซึ่งที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างหลากหลาย โดยนายภกสภามหาวิทยาลัยได้กล่าวสรุปว่า

1. ขอให้ศิษย์วิเคราะห์เจาะลึกไปถึงสาขาวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และหาวิธีการพัฒนา
2. ตามที่มหาวิทยาลัยจัดทุนการศึกษา Presidential Scholarship เป็นสิ่งที่ดีแล้ว เพียงแต่ขอให้คำนึงถึงการจัดการ เช่น มีโควตาสำหรับคณะ โควตาสำหรับนักศึกษาต่างชาติ เป็นต้น
3. จัดโครงการสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ (New Generation Researcher CMU) เป็นโครงการเฉพาะ โดยใช้วิธีการเชิงรุกในการแสวงหาผู้ที่มีสติปัญญาดีเยี่ยมมาเป็นอาจารย์
4. จัดให้มี Area Lab หรือ Technical Lab ซึ่งจะเป็น platform สำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ได้ฝึกฝนฝีมือ เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญในอนาคต
5. มุ่งเป้าการจัดอันดับตามที่เคยกำหนดไว้แล้วให้มั่นคง คือ ให้อยู่ 1 ใน 3 อันดับแรกของประเทศ, 1 ใน 10 อันดับแรกของอาเซียน, 1 ใน 50 อันดับแรกของเอเชีย และ 1 ใน 500 อันดับแรกของโลก

อันดับ ASEAN	อันดับ โลก	มหาวิทยาลัย	Presence (5%)	Visibility (50%)	Openness (10%)	Excellence (35%)
1	57	National University of Singapore	225	102	77	25
2	106	Nanyang Technological University	105	299	143	50
3	374	University of Malaysia	375	899	431	198
4	490	Chulalongkorn University	232	478	864	612
5	556	Universiti Teknologi Malaysia	225	1285	670	388
6	591	Mahidol University	361	919	928	669
7	606	Universiti Putra Malaysia	192	1306	508	515
8	627	Universiti Sains Malaysia	120	1435	638	490
9	691	Chiang Mai University	69	512	2011	1008
10	747	Universiti Kebangsaan Malaysia/ National University of Malaysia	115	1643	1568	534

▶ ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) ของคณะบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์อัครวิทย์ หวานจริง คณะบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้เสนอ นโยบายและแผนปฏิบัติงานฯ ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบและได้ให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอย่างหลากหลาย โดยนายภกสภามหาวิทยาลัยได้กล่าวสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. แนวทางในการบริหารคณะวิศวกรรมศาสตร์เป็นแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะการที่คณะต้องการสร้างความสามัคคี ความโปร่งใส และความเป็นธรรมให้กับคณะ เพื่อก่อให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
2. สนับสนุนการมีแนวคิดในการเปิดรับนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางศิลปะเข้ามาเป็นบางส่วน รวมถึงการเชิญชวนอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถที่เกษียณไปแล้ว ให้ยังสอนต่อภายในคณะ
3. การจัดการเรียนการสอน โดยมีทิศทางเพิ่มเติมหลักสูตรนานาชาติของคณะ
4. การจัดกลุ่มสาขาวิชาใหม่ หาวิธีการดำเนินงานที่จะทำให้เด็กมีโอกาสได้เรียนในสาขาที่หลากหลาย
5. ยุทธศาสตร์ล้านนาสร้างสรรค์ ในอนาคตคณะวิศวกรรมศาสตร์ควรเป็น Creative District Hub และทำให้เป็นหน่วยงานแรกที่ผู้สนใจศิลปะด้านล้านนาถึง หากคณะต้องการความช่วยเหลือต่าง ๆ สามารถปรึกษาผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านที่สนใจด้านนี้ได้ รวมถึงเรื่อง Creative Economy ด้วย
6. นอกเหนือจาก Creative Economy ควรใช้ความรู้ทางศิลปะส่งเสริมช่วยเหลือหมู่บ้านที่ยากจนภายในประเทศให้เกิดมูลค่าเพิ่ม และอาศัยเทคนิคทางการตลาดออนไลน์ เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนกลุ่มนั้นอีกทางหนึ่งด้วย

▶ ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 – 2565) ของผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ

รองศาสตราจารย์เหรียญ หล่อวิมมงคล ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ นำเสนอ นโยบายและแผนปฏิบัติงานฯ ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบและได้ให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะอย่างหลากหลาย โดยนายภกสภามหาวิทยาลัยได้กล่าวสรุป ดังนี้

1. สำนักบริการวิชาการควรมีบทบาทเป็นได้ทั้งผู้ริเริ่มและผู้ประสานงาน และต้องเป็นตัวแทนของทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อสร้างงาน แต่ต้องไม่ลืมมือตัวเอง เป็นเพียงผู้ริเริ่มและประสานงานให้เกิดโครงการต่าง ๆ และเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนภายนอก
2. แผนปฏิบัติงานที่นำเสนอ ทั้งเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเรื่อง Service Innovation เป็นสิ่งที่ดีแล้ว สำนักฯ อาจไปสร้างความร่วมมือกับคณะต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการต่อไป
3. ควรพิจารณานำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการดำเนินงานของสำนักฯ
4. ควรมีการปรับสิ่งแวดล้อมและเพิ่มบริการเพื่อรองรับผู้มาใช้บริการ

อนุมัติให้เสนอขอแต่งตั้งรองศาสตราจารย์ให้ดำรงตำแหน่ง
ศาสตราจารย์ (โดยวิธีปกติ) วิธีที่ 2 จำนวน 1 ราย คือ
รองศาสตราจารย์ พญ.อภิชนา โฉมวิริยะ สังกัดคณะแพทยศาสตร์
สาขาวิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน 2559

ให้ความเห็นชอบการวิเคราะห์อัตรากำลังสายวิชาการ (อาจารย์) ของ
ส่วนงานที่มีข้าราชการที่เข้าข่ายจะได้รับการต่อเวลาราชการ เพื่อนำไป
ประกอบการพิจารณาการต่อเวลาราชการ ประจำปีงบประมาณ 2563
(1 ตุลาคม 2562) จำนวน 4 ส่วนงาน คือ

- (1) คณะเกษตรศาสตร์ (2) คณะพยาบาลศาสตร์
- (3) คณะแพทยศาสตร์ (4) คณะมนุษยศาสตร์

● ให้ความเห็นชอบการเปิดสอนหลักสูตร (ขั้นตอนที่ 1) จำนวน 3 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะสาธารณสุขศาสตร์
2. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม (หลักสูตรนานาชาติ) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล (หลักสูตรสองภาษา) วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี

● อนุมัติการเปิดสอนหลักสูตร (ขั้นตอนที่ 2) จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิต (หลักสูตรนานาชาติ/หลักสูตรสหวิทยาการ) บัณฑิตวิทยาลัย

แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการเงินและทรัพย์สิน ประกอบด้วย

1. ศาสตราจารย์คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต ประธานกรรมการ
2. นายชวง ชัยสุโรจน์ กรรมการ
3. นายนพพร พิชา กรรมการ
4. นางวีณา ภัทรประสิทธิ์ กรรมการ
5. นายสุรินทร์ ธรรมนิเวศ กรรมการ
6. รองศาสตราจารย์ ดร.สิริวุฒิ บุรณพิร กรรมการ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิติพงษ์ ยอดมงคล กรรมการ
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ภก.วิรัตน์ นิวัฒน์นันท์ กรรมการ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ บัณฑิตย กรรมการ
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ เตชะพันธุ์ กรรมการ
11. ศาสตราจารย์ ดร.นพ.พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล กรรมการและเลขานุการ
12. ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารและจัดการทรัพย์สิน ผู้ช่วยเลขานุการ
13. ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้ช่วยเลขานุการ
14. ผู้อำนวยการกองแผนงาน ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2562 เป็นต้นไป

อนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการต่อเวลา
ราชการให้แก่ข้าราชการในสังกัดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ
2563 (วันที่ 1 ตุลาคม 2562) ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ตูวานนท์ ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต รองประธานกรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ เตชะพันธุ์ กรรมการ
4. ศาสตราจารย์ ดร.นพ.พงษ์รักษ์ ศรีบัณฑิตมงคล กรรมการ
5. รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ นิวัฒน์นันท์ กรรมการ
6. ศาสตราจารย์ ดร.ธรณินทร์ ไชยเรืองศรี กรรมการ
7. รองศาสตราจารย์ ดร.ธันยวัฒน์ รัตนศักดิ์ กรรมการ
8. ผู้อำนวยการกองบริหารงานบุคคล กรรมการและเลขานุการ
9. หัวหน้างานอัตรากำลังและค่าตอบแทน ผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2562 เป็นต้นไป

“มือถือไมค์ ไฟส่องปาก”

รองอธิการบดี
(พศ.ทว.พิธีฯ: เอ็ดสลิรกุล)

จั่วหัวด้วยคำพูดที่ผิดเพี้ยนไปจากที่คุ้นหู ...**มือถือไมค์ ไฟส่องหน้า**... คงเป็นคำที่คุ้นเคยที่ใช้พูดถึงคนที่บ่นร้องนักแสดงตลก แต่พอดีผู้เขียนเป็นทันตแพทย์ ไฟที่ส่องมาจึงมาจากโคมไฟและส่องไปที่ปากคนไข้เสียมากกว่าที่จะมาส่องหน้าตนเอง แม้ว่าจะจำเรียนมาเป็นทันตแพทย์ จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิตจาก ม.ช. ของเรา แต่ได้มีโอกาสจับไมค์ช่วยงานหลายต่อหลายครั้งทั้งเป็นพิธีกร วิทยากร บางงานแนะนำตัวเองเสร็จ ก็วิ่งขึ้นไปพูดเองเออเองว่ากันไป จนหลายคนสงสัยว่าการเป็นทันตแพทย์แล้วหันมาจับไมค์ทำหน้าที่ดำเนินรายการต่าง ๆ ได้อย่างไร

ว่าไปแล้วการเป็นทันตแพทย์หรือหมอฟันเป็นอาชีพที่เด็กนักเรียนหลายคนใฝ่ฝันอยากเข้ามาเรียนด้วยเหตุผลต่าง ๆ กันไป ทันตแพทยศาสตรบัณฑิตเป็นวิชาที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ คือมีองค์ความรู้ของตนเองที่ต้องเรียนรู้ แถมตัวศาสตรบัณฑิตกลับแยกเอาศิลปะออกไปไม่ได้ เพราะต้องทำงานในช่องปากกับฟันซี่เล็ก ๆ ที่เรียงรายกันอยู่ อุดฟันก็ต้องดูสวยสีเหมือนธรรมชาติ จัดฟันก็ต้องทำให้ผู้ป่วยใช้งานได้ยิ้มแล้วสวยงามมั่นใจ จะทำฟันปลอมก็ต้องทำแล้วให้ดูเหมือนจริงเป็นธรรมชาติ ไม่ว่าจะทำอะไรล้วนต้องใช้ศิลปะให้ทำแล้วงดงามกลมกลืนกับฟันที่หลงเหลืออยู่ พอเริ่มเอาศิลปะมาใส่ในศาสตร์วิชาชีพ การเรียนทันตแพทย์ที่คนคิดว่าอะไรกันหนักหนากับฟัน 32 ซี่ในปากก็เลยไม่ได้ง่ายนัก เพราะต้องใช้ทั้งสติปัญญาประกอบกับงานฝีมือที่ใหม่กระหน้าเข้ามาในช่วงเวลา 6 ปี

นอกจากใช้ไฟส่องปาก เพื่อตรวจดูคลำเก็บข้อมูลจากช่องปากของผู้ป่วยมาวินิจฉัย รวมทั้งวางแผนการรักษาแล้ว อาชีพหมอฟันก็ต้องใช้ปากของตนเองในการสื่อสารกับผู้ป่วย คนเป็นหมอฟันที่ประสบความสำเร็จ จึงอาจไม่ใช่คนที่เรียนเก่งที่สุด ฝีมือดีที่สุดในแต่อาจเป็นคนสื่อสารกับผู้ป่วยได้ดี อธิบายได้เข้าใจ และพูดคุยกับผู้ป่วยเสมือนหนึ่งญาติมิตร เข้าอกเข้าใจกัน การจะสื่อสารผู้ป่วยให้ได้ดี ผู้เขียนเองจะยึดเสมอว่า ต้องอธิบายให้ผู้ป่วยเข้าใจโดยง่าย เลี่ยงการใช้ศัพท์การแพทย์ที่เข้าใจยาก แล้วก็ **“เอาใจเขามาใส่ใจเรา”** ผู้ป่วยก็มีหลายประเภท แบบที่กลัวสุด ๆ เราก็ต้องพูดแบบหนึ่ง แบบที่อยากรู้ไปหมดเราก็ต้องพูดอย่างหนึ่ง แบบที่อะไรก็ได้ก็ต้องพูดอย่างหนึ่ง ตอนสมัยเป็นนักศึกษาที่ต้องฝึกรักษาฟันในเด็ก นอกจากเราจะสื่อสารกับเด็กโดยการพูดแล้ว อาจารย์จะสอนให้เราทำเทคนิค **tell show do** คือพูดให้เด็กฟัง แล้วแสดงอุปกรณ์หรือวิธีการให้เด็กเห็นก่อนที่จะทำจริง ๆ เพื่อให้เด็กน้อยลดความกังวลและให้ความร่วมมือกับเรา จะไม่มีการบอกนะว่า **“เดี๋ยวหมอถอนฟัน”** **“เดี๋ยวหมอดัดยาชา”** แล้วก็ลุยไปเลย แต่ต้องอธิบายใช้คำง่าย ๆ เลี่ยงคำที่หนักกลัว ให้เด็กได้มองเห็นเครื่องมือหรือจับเครื่องมือที่ดูแล้วเด็กลำบากจะปรับตัวยอมรับกับมันได้ ซึ่งในครั้งหนึ่งที่เข้าฝึกปฏิบัติในคลินิกเด็กนี้ จำได้ว่าร้อนวิชา หมอใหม่คนนี้สื่อสาร tell show ไปชั่วโมงหนึ่งกล่อมเด็กน้อยไป แล้วจู่ ๆ ไฟดับกระชันทัน น้ำไม่ไหล หัวกรอไม่หมุน บีมบีลมไม่ทำงาน ไม่ทันได้เข้าขั้นตอน do ไม่ได้ทำอะไรกันพอดี เจออาจารย์ดุเลย “เธอนะ มันมันว่แต่พูด” นี่ก็สื่อสารเยอะเกินพอดีไป ประสบการณ์ตลอดเวลาเรียนก็ฝึกปรือให้เราต้องสื่อสารพูดคุยกับผู้ป่วยให้ถูกที่ถูกทางถูกวัยถูกเพศ

มาถึงเรื่อง**มือถือไม่ค์**กันบ้าง ผู้เขียนเองมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ สมัยเป็นนักเรียนมาจนเข้ามหาวิทยาลัย เออะอะเพื่อนก็ให้จับไมค์นำสันทนาการบ้าง เป็นพิธีกรบ้าง พิธีเกินบ้าง แต่ก็เหมือนเป็นแบบฝึกหัดให้เราเราเรื่อย ๆ จนเรียนจบ ทัศนแพทย์ ก็มีเพื่อนชวนให้ไปประกวดพิธีกร จนชนะได้รางวัลมา ช่วงนั้นก็ได้ประสบการณ์ทำงานพิธีกร event ต่าง ๆ ทั้งงานประมูล งานรณรงค์ งานสัมมนา มีอะไรทำหมด งานงานหนึ่งที่ได้ไปช่วยเป็นพิธีกรงานแต่งงานของเพื่อนหมอฟัน ก็ได้พบกับอาจารย์ ผู้ใหญ่ท่านหนึ่ง ศ.นพ.มนตรี กันตะบุตร ท่านเห็นผู้เขียนในวันนั้นก็บอกมาให้มาช่วยงานรับปริญญาของ ม.ช. ในปีต่อมา

ความยากของการเป็นพิธีกรในงานพิธีพระราชทานปริญญาบัตรคือ การที่ต้องจัดการกับขั้นตอนพิธีการต่าง ๆ ให้ราบรื่น รวมถึงต้องคอยจัดการกับบัณฑิตจำนวนนับพันที่มาพร้อมกับความอ่อนเพลียและเวลายาวนานในหอประชุม **การสื่อสารโดยถือไมค์อยู่หน้าเวทีที่บัณฑิตมองเห็นเป็น 2 มิติ แต่พิธีกรต้องอธิบายเป็นภาพ 3 มิติให้บัณฑิตเห็น “บัณฑิตครับ เดินเข้าให้ถึงจุดนะครับ” “เอียงเข้า 45 องศา ตอนถอยออกเร็ว ๆ เป็นมุม 60 องศากับแท่นรับปริญญา นะครับ”** ทั้งหมดนี้บัณฑิตมองจากด้านล่าง ดูยังไงก็ไม่เห็นไม่ค่อยเข้าใจ เห็นแต่เป็นจังหวะเดินเข้ารับปริญญาแล้วก็ซูลมุนกันอยู่หน้าเวที จากนั้นก็ถอยออกมาแบบไม่รู้ว่า เป็นองศาที่ต้องการหรือไม่ ก็เป็นภาระหน้าที่ของพิธีกรที่จะต้องอธิบายให้บัณฑิตเข้าใจ เพื่อให้วันงานพิธีราบรื่นที่สุด ไม่มีขั้นตอนใดที่ผิดออกไป นอกเหนือจากการพูด ก็ต้องเรียกเอากรรมาเดินให้ดู ก่อนที่จะให้บัณฑิตขึ้นมามองซ้อมบนเวที มีกรรมการกำกับ จุดต่าง ๆ พอผู้เขียนมานั่งคิดดู นี่มันก็หลักการ **tell show do** ที่หมอฟันใช้รักษาฟันเด็กเหมือนกัน พูดให้บัณฑิตรู้ขั้นตอน ก็เรียกว่าได้ tell ละ ตอนเอากรรมาเดินนี่ก็ show ให้เห็น พอบัณฑิตขึ้นมาเองก็คือขั้นตอน do วิธีการแบบนี้มันใช้สื่อสารให้คนเข้าใจได้ทั้งกับเด็กเล็กจนถึงผู้ใหญ่

ย้อนกลับมามองในมุมบัณฑิต ตอนที่ show ให้เห็น บัณฑิตก็ยังไม่เห็นเป็นภาพ 2 มิติ คราวนี้โจทย์คือทำอย่างไรให้บัณฑิต เห็นได้ชัดเจนเดินเข้าเดินออก จะบอกพูดอธิบายของคายังไงให้เห็นภาพ ต้องลองดู จากที่เคยตั้งกล้องยิงไกล ๆ ตรงเข้าหาเวที ถ่ายออกมาเห็นแต่หลังบัณฑิต คราวนี้อาจลองตั้งบนเวทีตำแหน่งที่ถ่ายให้เห็นทางด้านข้างของบัณฑิตขณะซ้อมรับปริญญาบัตร ถ่ายเป็น VDO แล้ว live สดขึ้นบนจอ แบบไหนถูก แบบไหนผิด พูดประกอบให้บัณฑิตฟังไปพร้อมกันเลย ผลประกอบการปีนี้ บัณฑิตทำขั้นตอนได้ถูกต้องมากขึ้น ไม่เดินงบนเวที พาให้ความเร็วในการเข้ารับปริญญาของบัณฑิตบนเวทีเร็วตามไปด้วย คณะใหญ่ ๆ ที่เดิมเคยเดินอืด ๆ ซ้ำ ๆ เข้ารับปริญญาด้วยท่าและจังหวะที่ผิดอยู่บ่อย ๆ ก็ทำได้ดี รวมถึงสถิติเวลาที่ดีขึ้นจนน่าแปลกใจจนต้อง เปิดไมค์ชมคนบนเวทีกันเลยทีเดียว

แค่เรื่องขั้นตอนที่ไม่ยากนักบนเวที แต่ถ้าพูดอย่างเดียวยังไงก็เข้าใจไม่ถนัด พอเริ่มใช้การ show ให้เห็นตัวอย่าง ก็พอช่วยได้ แต่พอแค่เพิ่มเอากล้องหนึ่งตัวมาตั้งถ่ายให้เห็น เลือกลมุมดี ๆ show กันแบบเห็นความลึกของการย่างก้าว เห็นจังหวะกันจะ ๆ ผลลัพธ์ออกมาแสนดี บัณฑิตเข้าใจทำขั้นตอนได้ถูกต้องมากขึ้น คนพูดก็อธิบายง่ายขึ้น แสดงว่าขั้นตอนการ show มันช่วยในการสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ได้ดีพอควร แต่จะให้ขั้นตอนนี้มีประสิทธิภาพ อย่ายึดติดว่าฉันต้อง show ด้วยตนเอง แต่เลือกใช้สื่อประกอบการ show ให้เหมาะสม พอ show ได้ดี คนดูก็เข้าใจก็สามารถมาทำเอง มา do ได้ง่ายขึ้น เรื่องที่เคยยาก ก็ง่ายขึ้นมาเสียงั้น

วันนี้ถ้าเปลี่ยนจากคนไขเด็กที่พยายามแสดงอุปกรณ์การทำฟันให้เห็น เพื่อให้เด็กร่วมมือกับการรักษา ถ้าเปลี่ยนจากบัณฑิต ที่เห็นภาพถ่ายทอดสดการซ้อมเข้ารับปริญญา เพื่อให้ทำขั้นตอนต่าง ๆ ได้ถูกต้อง เปลี่ยนมาเป็นนักเรียนนักศึกษาในห้องเรียนที่กำลัง นั่งเรียนหนังสือกับเราอยู่ ถ้าเราเปลี่ยนจากการสอนด้วยคำพูดคำบรรยายมาเป็นการแสดงให้เด็กเห็น จะแสดงเอง จะใช้สื่อหรือ เครื่องมือหรือให้เด็กไปดูจากสถานที่จริง เรียนรู้จากมองเห็นประสบการณ์จริง แบบนี้เด็กที่ได้ดูก็คงจะ do ได้ เรียนรู้แบบนี้ สบายดี ทั้งครูทั้งเด็ก **เรื่องมือถือไม่ค์ ไฟส่องปาก ลากมาที่เรื่องการสอน ดูไปดูมาเรื่องเดียวกันทั้งหมด**

กิจกรรมและ ประชาสัมพันธ์

รองศาสตราจารย์อัครวิทย์ หวานจริง
คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
นำเสนอนโยบายและแผนปฏิบัติงาน
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2565)

รองศาสตราจารย์เหรียญ หล่อวิมจล
ผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ
นำเสนอ นโยบายและแผนปฏิบัติงาน
ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2562 - พ.ศ. 2565)

การสัมมนาความคิดเห็น
เชิงนโยบาย (Retreat)
ระหว่างกรรมการสภามหาวิทยาลัย
และผู้บริหารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประจำปี 2562 เรื่อง
“การเตรียมพร้อมสู่ CMU
Transformation”
ณ ศูนย์ฝึกอบรมธนาคาร
ไทยพาณิชย์ หาดตะเวนรอน
จังหวัดชลบุรี
เมื่อวันที่ 1 - 3 มีนาคม 2562

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ.เกษม วัฒนชัย นายกสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศาสตราจารย์คลินิก นพ.นิเวศน์ นันทจิต อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
บรรณาธิการบริหาร : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทพ.พิริยะ เชตสถิรกุล รองอธิการบดี เลขาธิการสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
บรรณาธิการ : นายทนงศักดิ์ เชื้อเจ็ดตน รักษาการแทนหัวหน้าสำนักงานสภามหาวิทยาลัย
กองบรรณาธิการ : นายปรีดา ศิริรังษี, นางมณฑนา สุกกันศล, นายเกรียงไกร ใจใส, นายมงคล เดชะ,
นางวราวรรณ ปิ่นทอง, น.ส.วันเพ็ญ ศุภวิริยกุล, นายมนัส โกษา, นางจันทร์ตรี มายัง,
น.ส.อารยา อริยะเครือ, นายอดิสร ไขคำ, น.ส.อาภารัตน์ บุญเกิด, นายคมเดียว รักชสวัสดิ์
ออกแบบโดย : นางวราวรรณ ปิ่นทอง ขอขอบคุณภาพปกโดย : korkuson.r

สำนักงานสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อาคารยุทธศาสตร์ ชั้น 4 เลขที่ 239
ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ : 0-5394-3030, 0-5394-2636
โทรสาร : 0-5394-3028